

KÖZOKTATÁS

A KÁRPÁTALJAI MAGYAR PEDAGÓGUSSZÖVETSÉG LAPJA

XXI. ÉVFOLYAM, 2016/2. SZÁM

RÁKÓCZI-FŐISKOLA: NYOLCSZÁZNÁL IS TÖBB FELVÉTELI KÉRELEM

Nyolcszáznál is több jelentkezési kérelmet nyújtottak be elektronikus úton, illetve személyesen a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán az idei felvételi időszak során – tudtuk meg dr. Szakál Imrétől, a beregszászi főiskola felvételi bizottságának felelős titkárától, akit az idei felsőoktatási felvételi kampány tapasztalatairól és eredményeiről kérdeztünk.

(7. oldal)

BECSENGETTEK

**Karácshalmi líceum:
valóban több mint iskola!**

(8. oldal)

ISKOLAI VIZIT

**Perényi nevét viseli a
nagyszőlősi magyar iskola**

(9–10. oldal)

ANYANYELV ÉS OKTATÁS

**Cigányok Kárpátalján
és a régió iskoláiban**

(11–14. oldal)

**A szituációs játék szerepe a
beszédképesség fejlesztésében
az általános iskolai anyanyelvórán**

(19–22. oldal)

HONISMERET

**A csehszlovák hatalomátvételt
Beregszászban az első világháborút követően**

(23–25. oldal)

**Néhány lap a Sárosroszi
Református Egyházközség
történetéből**

(26–27. oldal)

PEDAGÓGUSPORTRÉ

**A pedagógusi pálya küldetés
(Interjú Fakász Valéria barkaszi
magyartanárral)**

(28–29. oldal)

A TEHETSÉG REMÉNYSÉG

Beszámoló a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány elmúlt évéről

(30–31. oldal)

minden segítség hiábavaló lett volna, ha nem lettek volna a kárpátaljai magyarságnak olyan elkötelezett tagjai, akik nem hagyták magukra a közösséget.

A végzősök nevében Mónus Dóra magyar szakos hallgató mondott köszönetet a tanároknak és a szülőknél, s búcsúzott az alma matertől, valamint a diáktársaktól.

A végzős hallgatók fogadalomtételük után 148 diák vehette át oklevelét. Közülük 95 diáknak BSc (bakalavr), 53-nak pedig SSc (szpecialiszt) szintű diplomát nyújtottak át a felsőoktatási intézmény vezetői. Négy hallgató két szakon folytatta tanulmányait, így ők egyszerre két diplomát kaptak.

Ezt követően Füsti-Molnár Szilveszter, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia (SRTA) rektora mondott köszöntőt, majd átnyújtották a diplomákat a katekéta–lelkizásztori munkatárs-képzés végzős hallgatóinak.

Az SRTA végzős diákjainak fogadalomtételük után a jelenlévők elénekelték a diákhimnuszt, azután Brenzovics László parlamenti képviselő köszöntötte a frissdiplomásokat. A Kárpátaljai Magyar Tannyelvű Főiskoláért Jótékonyági Alapítvány és a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke kiemelte: a végzősök nehéz időszakban hagyják el a főiskolát és lépnek ki az életbe, hiszen Ukrajnában továbbra is dúl a háború, amely a Rákóczi-főiskolán végzetek közül is szedett áldozatot, és folytatódik a rendkívül mély gazdasági válság. „Az ember azonban nem tudja megválasztani, hogy milyen korban születessen, így nekünk most közösen kell fenntartanunk a közösségünket” – mondta.

A rendezvény zárásaként Zán Fábrián Sándor, a Kárpátaljai Református Egyház püspöke Isten áldását kérte a frissdiplomások és a jelenlévők életére, végül a megjelentek elénekelték a *Szózatot*.

(MTI/karpatalja.ma/kapataljalap.net)

Angol emelt szintű érettségi vizsga 2016

Túl vagyunk az idei angol emelt szintű érettségi vizsgán. Az Oktatási Minisztérium hivatalos honlapján megtekinthető és letölthető az idei vizsgateszt (http://osvita.ua/doc/files/news/513/51313/zno_angl.pdf) a megoldásokkal együtt, így bárki ellenőrizhette, hogyan teljesített a megmérettetésen.

Mint ismeretes, az idegen nyelvi vizsgateszt (az előző évekhez hasonlóan) két részből állt: az elsőben 42 feleletválasztós tesztkérdésre kellett válaszolniuk a vizsgázóknak (minden helyes válasz 1 pontot ért), míg a másodikban a 43. vizsgakérdés keretein belül a vizsgázók idegen nyelvi íráskészségét mérték fel kreatív feladat segítségével. Egy megadott szituáció alapján kellett baráti stílusú levelet fogalmazniuk a vizsgázóknak, mellyel maximum 14 pontot szerezhettek. Ebből következik, hogy összesen 56 pontot lehetett gyűjteni a teszt hibátlan megoldásával.

Ezeket a vizsgapontokat a minisztérium által meghatározott skála (<http://osvita.ua/test/51638/>) segítségével versenypontokká alakították, melyek a vizsgázók végleges vizsgaeredményét jelentették. (Ezt az eredményt kellett megadniuk azoknak, akik részt vettek az idei felsőoktatási felvételi kampányban, vagyis felvételiztek valamely ukrain felsőoktatási intézményben.)

Az idei vizsgaidőszak sem múlt el azonban anélkül, hogy valami fel ne korbácsolta volna a vizsgázók, illetve szüleik és tanáraik kedélyét. Emlékeztünk vissza, hogy a tavalyi érettségi során például az ukrán nyelv- és irodalomvizsga körül alakultak ki bonyodalmak (<http://osvita.ua/test/46843/>). Az idei angolvizsgát követő napon petíció jelent meg az interneten (<http://osvita.ua/test/51563/>, <http://www.karpatalja.ma/karpatalja/oktatas/az-angol-nyelv-fuggetlen-teszt-felulvizsgalatat-kerik-afelvetelizok/>), melyben arra szólították fel az oktatás minőségének ellenőrzéséért felelős ukrán központot (УЦОРО), hogy vizsgálják felül a 2016. évi angol emelt szintű érettségi teszt 5. feladatát (23–32. kérdések), illetve a kapott országos eredményeket vessék alá statisztikai elemzésnek. Amennyiben az eredmények nagyon alacsonyak, úgy minden vizsgázónak számítsák be a szóban forgó kérdésekre adott válaszaikat. Egy héttel a június 7-i vizsga után az interneten több mint 12 ezer aláírója volt a petíciónak.

Természetesen mi is megvizsgáltuk a kérdéses feladatot, mely a vizsgázók angol nyelvhasználatát hivatott tesztelni. Félő volt, hogy – akárcsak a korábbi években – az idén is sok lesz a tesztben az olyan kérdés, melyre a megadott válaszlehetőségek közül több is érvényes, helyes válaszként fogadható el, vagyis a kérdések és a válaszok kétértelműek.* Ilyen esetben igencsak nehéz dolga van a vizsgázónak, mert nemcsak a helyes választ kell tudnia, hanem még azt is „ki kell találnia”, vajon

melyik választ jelölte meg helyesnek a teszt készítője. Egyértelmű, hogy ilyen esetben nem a tudáson van a hangsúly, hanem a szerencsétől függ leginkább, hogy jól válaszol-e a vizsgázó.

Elemezve az idei teszt kérdéseit, örömmel tapasztaltuk, hogy a 42 kérdés közül mindössze egyre adtak meg kétértelmű, könnyen félreérthető válaszokat. Ez a 25. számú kérdés, melynek helyes megoldása a hivatalos megoldókulcs szerint a B válasz, bár saját vizsgálatunk szerint az A válasz is elfogadható bizonyos értelemben.

A problémát azóta már meg is oldotta az УЦОРО. Nyilvánvaló, hogy a minisztérium mellett működő, az emelt szintű érettségi vizsgák lebonyolításáért felelős központnak valamilyen választ kellett adnia a hozzájuk hivatalos úton eljuttatott petícióra, amit meg is tettek. Közleményükben kijelentették, hogy a saját szakértői bizottságuk véleménye szerint nem indokolt a kérdéses feladat felülvizsgálata (<http://osvita.ua/test/51583/>), hiszen minden kérdésre egy, és csak egy helyes válasz volt adható a tesztben.**

Időközben az is kiderült, hány helyes válasznál állapította meg a szakértői bizottság a vizsga teljesítéséhez szükséges minimális küszöböt. Míg tavaly 13 pont kellett az eléréséhez, az idei érettségin már 11 helyes válasszal is „át lehetett menni”, vagyis kb. 20%-os teljesítményre volt szükség ahhoz, hogy abszolválják a vizsgát az idei érettségizők. Ez az eredmény elgondolkodtató, hiszen óhatatlanul felmerül a kérdés: van-e értelme egyáltalán az egész emelt szintű (az európai referenciakeret szerinti B2 szintű) angol érettségi vizsgának, ha mindössze 20%-nyi helyes válasszal már abszolválni lehet a vizsgát? Vajon valid-e a teszt és valóban azt méri, amit mérni kíván: a vizsgázók nyelvtudásszintjét? Az események ilyenén alakulása után komoly kételyeink támadhatnak ezzel kapcsolatban.

Husztli Ilona

angoltanár, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

* Sajnálatos, hogy Ukrajnában megtörténhet ilyesmi. A komolyabb nemzetközi nyelvvizsgákon teljes mértékben kizárhatók a hasonló esetek, miután a teszteket ott alapos, többfordulós minőségvizsgálatnak vetik alá annak érdekében, hogy 100%-ban kiküszöböljék a problémákat, elvessék a kétértelmű kérdéseket. 2008-ban részt vettem az angliai Pearson Longman oktatási és értékelési szolgáltató által irányított érzékenységvizsgálati projektben, melynek során azt elemeztük, hogy a Pearson nemzetközi angol nyelvvizsga kérdésmegfogalmazása milyen érzékenyen hathat a nyelvvizsgázóra, és ezáltal miként befolyásolhatja a vizsga kimenetelét. Megállapíthatjuk, hogy az ukrán emelt szintű angol érettségi vizsgateszt összeállításának folyamata még távol áll a nemzetközileg elfogadott eljárásoktól.

** Egyébként az osvita.ua honlapon megadták a helyes válaszok indoklását, illetve azt is megmagyarázták, miért nem volt elfogadható a másik három válaszlehetőség. Ennek alapján az érintettek igyekeztek bizonyítani az igazukat, kommentjeikben idézeteket posztoltak különböző általános elfogadott szótárakból, segédkönyvekből – mindhiába.

TARTALOM

Krónika	2
A kárpátaljai magyarok számíthatnak Magyarország segítségére (Beszámoló a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tanévzáró ünnepségéről)	3
Husztai Ilona	
Angol emelt szintű érettségi vizsga 2016	4
A 2016-os felvételi a számok tükrében	5
Rákóczi-főiskola: nyolcszáznál is több felvételi kérelem (Interjú Szakál Imrével, a beregszászi főiskola felvételi bizottságának felelős titkárával)	7
Karácshalmi líceum: valóban több mint iskola! (Nagyszabású anyaországi támogatásból megvalósított beruházással gyarapodott a Sztojka-líceum)	8
Perényi nevét viseli a nagyszőlősi magyar iskola (Iskolai vizit rovatunkban a Nagyszőlősi 3. Számú Perényi Zsigmond Középiskolát mutatjuk be)	9
Csernicskó István – Molnár József – Braun László	
Cigányok Kárpátalján és a régió iskoláiban	11
H. Tóth István	
Alapozás az ábécé tanításával Gondolatok a magyar mint idegen nyelv tanítását segítő	15
Mónus Dóra	
A szituációs játék szerepe a beszédkészség fejlesztésében az általános iskolai anyanyelvórán ...	19
Szakál Imre	
A csehszlovák hatalomátvétel Beregszászban az első világháborút követően	23
Hiába Krisztina	
Néhány lap a Sárosroszi Református Egyházközség történetéből	26
Fakász Valéria: A pedagógusi pálya küldetés (A barkaszoói pedagógussal Espán Margaréta beszélgetett)	28
Két kötet a magyarságtudat neveléséhez (Nagy Sándor írása Kovács Sándor Bús dűledékeiden és Verecke – a honfoglalás kapuja című köteteiről)	29
Beszámoló a „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány elmúlt évéről	30
Amikor a továbbképzés egyben felüdülést is jelent (Tizenötödik alkalommal szervezte meg a nyári Kölcsey-pedagógusakadémiát a KMP SZ)	32
Táboraink	33
Jeles napok	35

PÁLYÁZAT

„A tehetséges határon túli magyar középiskolás tanulók támogatására”

A pályázat célja

Pénzügyi segítség nyújtása a határon túli magyar nyelvű közoktatásban részt vevő, kiemelkedően tehetséges 6–11. évfolyamos (közép- vagy általános iskolás), szociálisan hátrányos helyzetű tanulók számára. A pályázat az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Nemzeti Tehetség Program támogatásával kerül meghirdetésre.

Javasolt támogatás összege: 100.000,- Ft-nak megfelelő UAH/fő a 2016/2017. tanévre.

A pályázat feltétele, követelményei

Pályázatot kizárólag olyan, a fentiekben leírt tanuló nyújthat be, aki

1) kimagasló tanulmányi eredménnyel rendelkezik;

2) szociálisan hátrányos helyzetű, nagycsaládban él, árva, félárva, a szülő egyedülálló, a szülő tartósan beteg vagy rokkant, illetve a fronton vagy háborúban harcol, a gyerek rokkant vagy beteg, valamint olyan családi körülmény áll fenn, amely miatt a családja az átlagosnál rosszabb szociális helyzetben él, így zavartalan tanulása veszélyeztetve van.

Benyújtandó dokumentumok

A pályázatnak az alábbi dokumentumokat kell tartalmaznia három eredeti és egy másolatú példányban: – pályázati adatlap;

- iskolalátogatási igazolás;
- a pályázó nyilatkozata;
- családjösszetételről, valamint szociális helyzetéről szóló igazolás;
- a 2015/2016. évi év végi bizonyítvány hitelesített fénymásolata;
- amennyiben van, megyei vagy országos, vagy nemzetközi verseny (a 2015/2016-os tanévre vonatkozólag) eredményéről kiállított oklevél másolata, vagy egyéb, ezt igazoló dokumentum;
- nyilatkozat szociális helyzetéről.

Figyelem! Hiánypótlásra nincs lehetőség!

A pályázat benyújtásának módja és helye

A pályázat papír alapon, határidőben történő benyújtása a pályázat érvényességi feltétele, három eredeti és egy másolatú példányban, nem postai úton kell eljuttatni az alábbi címre:

„GENIUS” Jótékonysági Alapítvány, Beregszász, Kossuth tér 6. 90202 tel.: 00380314124343, fax: 00380314123462, agora@knf.uz.ua, www.genius-ja.uz.ua.

A pályázat benyújtásának ideje: 2016. szeptember 1–23. 16.00 óra.

Figyelem! A teljes pályázati kiírás elérhető a www.genius-ja.uz.ua oldalon.

KÖZOKTATÁS

A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség lapja

Főszerkesztő: Kacsur Gusztáv

A szerkesztőbizottság: Orosz Ildikó (elnök), Benedek Imre, Dobsa Aranka, Nagy-Dajka Enikő, Nagy Sándor, Szántó Edit

Tördelőszerkesztő: Fábíán Zoltán

Olvasószerkesztő: Riskó Márta

Fotók: MTI, KMP SZ, Kárpátalja hetilap

Kiadja a KMP SZ megbízásából a Kálvin Nyomda (90202 Beregszász, Kossuth tér 4.)

Felelős kiadó: Orosz Ildikó

Lapengedély száma: 3Т №64, **Példányszám:** 2000

Levelezési cím: 90202 Beregszász,

O. Kobiljanszka u. 17. Tel.: (+380-31-41)-2-37-47

web: www.kmpsz.uz.ua **e-mail:** info@kmpsz.uz.ua

Megjelenik a BETHLEN GÁBOR ALAP TÁMOGATÁSÁVAL

A szerkesztőség nem feltétlenül ért egyet a lapban megjelenő szerzői véleményekkel. A publikációkban közölt tényekért minden esetben a szerző viseli a felelősséget. A beérkező kéziratok közlésének és szerkesztésének jogát fenntartjuk, visszaküldésüket nem vállaljuk.

Освіта (на угорській мові)

Засновник і видавець: Закарпатське угорськомовне педагогічне товариство

Реєстраційне свідоцтво: 3Т №64 від 20.03.1995.

Віддруковано: П.п. Лац Чілла Степанівна
М. Берегово, пл. Кошшута 4. Тираж: 2000